

ALUEVALTUUSTON PÄÄTÖKSET PALVELUTASOA KOSKIEN PALVELUITTAIN

4.1.	Onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta	
4.1.1.	Pelastustoimelle kuuluva ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä	•Pelastuslaitoksen antaman ohjauksen, neuvonnan ja turvallisuusvies-tinnän avulla pyritään osaltaan vähentämään tulipaloja ja muita onnet-tomuuksia sekä näiden seurannaisvaikutuksia (henkilö- ja omaisuusva-hingot). •Pelastuslaitos antaa ohjausta ja neuvontaa pelastuslain ja kemikaali-lainsäädännön pohjalta pelastuslaitoksen vastuulle kuuluvista kokonai-suuksista huomioiden riskianalysistä tulevat huomiot esim. kohderyh-mien painotuksessa. •Ohjauksen tavoitteena on asiakkaiden, kansalaisten ja muiden viran-omaisten toiminnan turvallisuuden lisääminen, turvallisuuskulttuurin yleinen parantaminen ja vaikuttavuuden lisääminen. Ohjausta annetaan sitä pyydettyäessä. •Neuvonnalla tavoitellaan turvallisuuskulttuurin parantamista hyvän ja asiakaslähtöisen palvelun avulla. Päivystävä palotarkastaja vastaa pu-heluihin ja tullessiin sähköposteihin päivän aikana. •Pelastuslaitos tarjoaa ohjausta ja neuvontaa muun muassa verkkosi-vuullaan, omissa sosiaalisen median kanavissa sekä päivystävän palo-tarkastajan toimesta. •Pelastuslaitoksella on erityistä asiantuntemusta vaativille ohjauksen ja neuvonnan palveluille erikseen nimetyt vastuuhenkilöt. Vaativaa oh-jausta ja neuvontaa tarjotaan rakenteelliseen turvallisuuteen, kemikaali-turvallisuuteen, palontutkintaan, asumisturvallisuuteen, yleisötapahtu-miin ja patoturvallisuuteen liittyen. •Ohjaukselle ja neuvonnalle on erikseen annettuna palveluna varattu palvelutasopäätöskauden alkaessa 3,7 htv. Ohjausta ja neuvontaa an-netaan myös muun onnettomuuksien ehkäisyn toiminnan yhteydessä. Tarvittaessa resurssia tarkistetaan vuosittain päivitettävässä valvonta-suunnitelmassa. •Turvallisuusviestinnän palveluja tuotetaan riskianalysin perusteella, erillisen vuosittain päivitettävän turvallisuusviestintäsuunnitelman mu-kaisesti. Päätettävä turvallisuusviestintäsuunnitelma pohjautuu pelas-tustoimen kansalliseen strategiaan sekä pelastustoimen viestinnän lin-jauksiin. •Turvallisuusviestinnän laadulliset tavoitteet ovat luotettavuus, ajanta-saisuus, vaikuttavuus, ja saavutettavuus. Määrällisenä tavoitteena on tavoittaa vuoden aikana 15 % Pirkanmaan väkiluvusta. •Turvallisuusviestintään (sis. turvallisuuskoulutus, myös Pirhan sisäinen turvallisuuskoulutus) on varattu palvelutasopäätöskauden alussa 4 htv. Tarvittaessa resurssia tarkistetaan vuosittain päivitettävässä turvalli-suusviestintäsuunnitelmassa.
4.1.2.	Palontutkinta	•Pelastuslaitos suorittaa palontutkintaa pelastuslain 41 § mukaisesti kai-kista tulipalosta. •Pelastustoiminnanjohtaja arvioi palon syytymissyyn. •Palontutkinta suoritetaan tasoilla 1, 2 tai 3 riippuen palojen vahinkojen vakavuudesta ja suuruudesta. Vakavuus ja suuruus on luokiteltu pelas-tuslaitoksen palontutkintaohjeessa. •Erillinen palontutkinta suoritetaan paloista, joissa on tapahtunut huo-mattava omaisuusvahinko, henkilövahinko tai muun syyn perusteella •Pelastuslain mukaista palontutkintaa ja tarvittaessa onnettomuustutkin-taa toteutetaan tarvittavien yhteistyötahojen, kuten poliisin, turvallisuus- ja kemikaaliviraston, vakuutusyhtiön sekä Onnettomuustutkintakeskuk-sen kanssa. •Palontutkintaan on varattu palvelutasopäätöskauden alkaessa 0,81 htv. Tarvittaessa resurssia tarkistetaan vuosittain päivitettävässä valvonta-suunnitelmassa.

4.1.3.	Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä	• Onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi pelastuslaitos ylläpitää ja kehittää yhteistyötä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa suunnitelmallisesti ja riskianalyyssissä tunnistettuihin riskeihin ja uhkiiin perustuen. • Pelastuslaitos osallistuu paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnitelutyöhön. • Pelastuslaitos toimii asiantuntijana, antaa muille viranomaisille lausuntoja ja osallistuu neuvotteluihin lainsäädännön tai viranomaisyhteistyön perusteella. • Pelastuslaitos osallistuu pelastuslaitosten kumppanuusverkoston onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvien asiantuntijaryhmien ja työryhmien toimintaan. • Pelastuslaitos käsittelee kaikki viranomaisten ja muiden ilmoitusvelvollisten tahojen pelastuslain 42 §:n perusteella tulleet ilmoitukset havaituista ilmeisistä palovaaroista ja muista onnettomuusriskeistä ja ryhtyy niiden johdosta tarvittaessa pelastuslain mukaisiin toimenpiteisiin. • Pelastuslaitos käsittelee pelastuslain 62 §:n perusteella nuohoojilta tulleet ilmoitukset ja ryhtyy niiden johdosta tarvittaessa toimenpiteisiin. • Onnettomuuksien ehkäisytyöhön liittyvä yhteistyö kuvataan tarkemmin vuosittain päivitettävässä valvontasuunnitelmassa. • Yhteistyöhön on varattu palvelutasopäätöskauden alkaessa yhteensä 5 htv. Tarvittaessa resurssia tarkistetaan vuosittain päivitettävässä valvontasuunnitelmassa.
4.1.4.	Onnettomuuskehityksen seuranta	• Pelastuslaitos ylläpitää ajantasaista tilannekuvaa tulipalojen ja muiden onnettomuuksien sekä niiden syiden kehityksestä. • Onnettomuuskehityksen seurannan tuloksia hyödynnetään pelastuslaitoksen toiminnassa sekä alueellisessa ja paikallisessa turvallisuus-suunnittelutyössä. • Onnettomuuskehityksen seurannalla tavoitellaan tulipalojen ja muiden onnettomuuksien sekä näiden seurannaisvaikutusten (henkilövahingot, omaisuusvahingot) vähentämistä. • Tunnistettujen onnettomuusuhkien ja riskikohteiden turvallisuuden parantamiseksi pelastuslaitos tekee yhteistyötä toiminnanharjoittajien, kuntien, muiden viranomaisten ja tarvittaessa muiden keskeisten toimijoiden kanssa. • Onnettomuuskehityksen seurannan työryhmässä tarkastellaan tulipalo- ja muita onnettomuuksia onnettomuustyypeittäin kaikkien onnettomuuksien vähentämiseksi. • Palvelutasopäätöskauden alkaessa onnettomuuskehityksen seurantaan on varattu 0,2 htv. Tarvittaessa resurssia tarkistetaan vuosittain päivitettävässä valvontasuunnitelmassa.
4.1.5.	Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien onnettomuuksien ehkäisyyn ja valvontaan kuuluvien tehtävien asianmukaisen järjestämisen valvonta	Aluevaltuuston päätöstä siirretyn tehtävän järjestämisestä ja valvonnasta ei tarvita, koska tehtäviä ei ole siirretty.
4.1.6.	Valvontatehtävät	• Valvonta suunnitellaan niin, että se perustuu riskiarviointiin ja se on laadukasta, säännöllistä ja tehokasta. • Valvonnasta laaditaan vuosittain valvontasuunnitelma. Valvonta toteutetaan valvontasuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmassa huomioidaan onnettomuuskehityksen seurannasta tulevat nostot. Valvontasuunnitelman päättää pelastusjohtaja. • Pelastuslaitos suorittaa määräaikaista valvontaa vuosittain yritys- ja laitoskohteisiin. Kohteet on luokiteltu riskiperusteisesti 12–120 kuukauden valvontaväleille. • Pelastuslaitos tuottaa kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) mukaista kemikaalivalvontaa ja valvoo kemikaaliturvallisuutta myös osana pelastuslain mukaista määräaikaista valvontaa. • Pelastuslaitos suorittaa harkinnanvaraista valvontaa vuosittain päivitettävän valvontasuunnitelman mukaisesti. • Pelastuslaitos kerää asiakaspalautetta yritys- ja laitoskohteiden valvonnasta ja kehittää toimintaa tarvittaessa palautteen perusteella. • Pelastuslaitos suorittaa valvontatoimintaa tarvittaessa yhdessä muiden viranomaisten kanssa. • Valvontatoimintaan on varattu 13,7 htv palvelutasopäätöskauden alkaessa. Tarvittaessa resurssia tarkistetaan vuosittain päivitettävässä valvontasuunnitelmassa.
4.1.7.	Valmiuden tarkastaminen	• Pelastuslaitos tekee tarpeen mukaan valmiustarkastuksia varautumisvelvollisiin kohteisiin yhteistyössä siviilivalmiuden ja varautumisen vastualueen kanssa määräaikaisen valvonnan yhteydessä.
4.2.	Pelastustoiminta ja siihen varautuminen	

3

4

5

6

7

4.2.1.	Väestön varoittaminen vaara ja onnettomuustilanteissa sekä siihen tarvittava hälytysjärjestelmä	•Väestön varoittamisesta vaara- ja onnettomuustilanteissa sekä siihen tarvittavasta hälytysjärjestelmästä huolehditaan pelastuslain 27 §:n mukaisesti. - Väestöhälytysjärjestelmää kehitetään huoltamalla olemassa olevia väestöhälyttimiä sekä hankkimalla ja asentamalla uusia väestö-hälyttimiä väestömäärän ja väestötiheyden kasvaessa Pirkanmaalla. Väestöhälytysjärjestelmän lisäksi kehitetään väestöhälytysjärjestelmää täydentäviä väestön varoittamisen menetelmiä.
4.2.2.	Pelastustoiminta	
4.2.2.1.	Toimintavalmiusaikatavoitteet	•Pelastustoiminnan toimintavalmiuden suunnittelu noudattaa voimassa olevaa toimintavalmiuden suunnitteluohjetta. •Ensimmäisen vasteen toimintavalmiusajan mediaani on enintään 105 % edellisen kolmen kalenterivuoden kiireellisten tehtävien mediaanien keskiarvosta eli enintään 7 minuuttia 57 sekuntia. •Pelastusryhmän toimintavalmiusajan mediaani on enintään 105 % edellisen kolmen kalenterivuoden kiireellisten tehtävien mediaanien keskiarvosta eli enintään 8 minuuttia 7 sekuntia. •Pelastusjoukkueen toimintavalmiusajan mediaani on enintään 110 % edellisen kolmen kalenterivuoden kiireellisten tehtävien mediaanien keskiarvosta eli enintään 14 minuuttia 53 sekuntia. •Pelastustoiminnan toimintavalmius saavutetaan 80 % tehtävistä tavoitteenajassa pelastusryhmän ja -joukkueen osalta kunkin riskiluokan ruu- duissa yhteensä. •Toimintavalmiussuunnitelmaa ja -toteutumia tarkastellaan vuosittain siten, että arvioinnin tulokset ovat käytettävissä seuraavan vuoden toimintavalmiuden suunnitelmia päivittäessä.
4.2.2.2.	Valmiuden säätelyn toimintamallit	•Pelastustoiminnan suorituskyky suunnitellaan huomioiden päivittäiset onnettomuudet ja normaaliajan häiriötilanteet. •Poikkeusoloissa ja väestönsuojelutilanteissa suorituskykyä yhteensovitetaan hyvinvointialueen kanssa huomioiden yhteistyöalue •Pelastuspalveluiden valmiuden säätelyä ohjaa pelastustoiminnan johtamisohje sekä yhteistyöalueen pelastustoiminnan johtamissuunnitelma
4.2.2.3.	Pelastustoiminnan henkilöstövoimavarojen määrä ja laatu hyvinvointialueen alueen eri osissa	•Henkilöstön suorituskyky vastaa toimintaympäristön vaatimuksia sekä uhkia ja riskejä. •Toimintaympäristön kehityksen vaikutukset pelastustoiminnan henkilöstövoimavaroihin otetaan huomioon henkilöstösuunnittelussa. Riittävä henkilöstön määrä perustuu toimintavalmiussuunnitelmaan. •Sopimuspalokuntien toimintaedellytykset turvataan palokuntasopimuksissa huomioiden alueellinen tarve ja suorituskyky.
4.2.2.4.	Pelastustoiminnan henkilövoimavarojen osaamisen ylläpidon ja kehittämisen pääperiaatteet	•Pelastuslaitos ylläpitää vuosittaista koulutussuunnitelmaa, joka huomioi erityistä vaaraa aiheuttavien työtehtävien lakisääteiset velvoitteet ja tehtäviin liittyvät osaamistarvemäärittelyt •Pelastuslaitos kehittää alueellisia harjoitusalueita ja pelastusasemien harjoittelumahdollisuuksia erillisen suunnitelman mukaisesti. •Pelastuslaitos huolehtii sopimushenkilöstön jatko- ja ylläpitokoulutuksesta vuosittain tarkasteltavan suunnitelman mukaan.
4.2.2.5.	Pelastustoiminnan henkilövoimavarojen fyysisen toimintakyvyn vähimmäistaso	•Pelastustoimintaan osallistuvan henkilöstön kuntotestien järjestämisessä noudatetaan ohjetta pelastushenkilöstön toimintakyvyn arvioinnista ja kehittämisestä SM 5/2016 sekä ohjetta pelastustoimen sukellus- ja pintapelastustoimintaan 2023:28. •Pelastustoimintaan osallistuvan henkilöstön fyysistä toimintakykyä seurataan ja arvioidaan säännöllisesti kansallisen FireFit-järjestelmän mukaisesti.

4.2.2.6.	Pelastustoiminnan kalustovoimavarat toiminnoittain alueen eri osissa	•Kaluston toimintavarmuus ja soveltuvuus varmistetaan kaluston riittä-vällä investointitasolla ja kierrätysuunnitelmalla. •Kaluston laatu, määrä ja sijainti määritellään toimintaympäristö- ja ris-kianalyysin perusteella. •Ajoneuvojen hankinnassa huomioidaan ympäristönäkökulma. •Pelastuslaitos varautumisorganisaationa ylläpitää toiminnan turvaa-miseksi omaa korjaamotoimintaa.
4.2.2.7.	Pelastusasemat, paloasemat sekä muut kiinteistöt ja toimipisteet	•Pelastusasemaverkostoa kehitetään laaditun ohjeellisen palveluverkkosuunni-telman pohjalta. •Palveluverkkoa kehitettäessä huomioidaan hyvinvointialueen toimitilaohjelman yleiset tavoitteet ja periaatteet sekä varautumiseen liittyvät erityistarpeet.
4.2.2.8.	Savusukellusvalmiudet alueen eri osissa	•Savusukellusvalmius järjestetään voimassa olevan pelastussukellusoh-jeen 2023:28 ja toimintavalmiuden suunnitteluohjeen 2025:14 mukai-sesti. •Jos savusukelluskykyä ei voida muodostaa kohteen ensimmäisenä ta-voittavan pelastusryhmän toimesta, aloitetaan sammutus- ja pelastus-toiminta hyödyntäen vaihtoehtoisia sammutusmenetelmiä. •Savusukellusta suorittavat henkilöt nimetään vuosittain.
4.2.2.9.	CBRNE onnettomuuksien valmiudet alueen eri osissa sisältäen kemikaalisukellusvalmiudet	•Pelastuslaitos ylläpitää CBRNE-onnettomuuksien torjuntavalmiutta ris-kiarvioinnin ja toimintaympäristön analyysin mukaisesti. •Kemikaalisukelluksessa noudatetaan pelastussukellusohjetta 2023:28. •CBRNE-toimintaan osallistuva henkilöstö nimetään vuosittain.
4.2.2.10.	Vesipelastamisen valmiudet alueen eri osissa sisältäen venekaluston sekä vesisukellus ja pintapelastusvalmiudet	•Pirkanmaan pelastuslaitoksen alueella on vesisukellus- ja pintapel-as-tusvalmius pelastussukellusohjeen 2023:28 mukaisesti. •Vesisukellustoimintaan osallistuvat henkilöt nimetään vuosittain
4.2.2.11.	Ympäristövahinkojen pelastustoiminnan erityisvalmiudet	•Pelastuslaitos ylläpitää riskienarvioinnin mukaista tasoa ympäristönva-hingontorjunnan osalta. •Kaluston osalta jatketaan tarvittavan kaluston ja materiaalin hankkimis-ta ja uusimista.
4.2.2.12	Korkealta pelastamisen valmiudet alueen eri osissa sisältäen periaatteet putoamisvaarallisella alueella työskentelystä sekä ajoneuvokalustosta	•Pelastuslaitos ylläpitää putoamisvaarallisella alueella työskentely pelas-tustoimessa ohjeen 2021:6 mukaista valmiutta alueellaan. •PVAT-tasoiille 1, 2 ja 3 koulutetut henkilöt nimetään vuosittain.

15

16

17

18

19

20

21

4.2.2.13	Sammutusveden saamisen valmiudet alueen eri osissa sisältäen periaatteet letkukalustosta, säiliöautoista ja pumpuista	•Pelastuslaitos ylläpitää sammutusvesisuunnitelmaa yhdessä kuntien vesihuoltolaitosten kanssa. •Palvelutasopäätöskauden aikana tarkastellaan häiriö- ja poikkeusolojen aikana riittävän sammutusveden saantia. •Veden siirtoon tarkoitettun kaluston sijaintisuunnitelma päivitetään palvelutasopäätöskauden aikana.
4.2.2.14	Muiden paikallisten riskien mukaiset valmiudet, esimerkiksi maanalainen pelastaminen, maastopalot ja maastopelastaminen	•Palvelutasopäätöskauden aikana tehdään poikkeusolojen väestönsuojelutoimintaan liittyvän rauniopelastusmuodostelman suunnitelma. •Maanalaista pelastustoimintaa kehitetään osana yhteistyöaluetta ja kansallista valmiutta. •Maastopelastamisen suorituskykyä ylläpidetään.
4.2.3.	Pelastustoiminnan johtaminen	•Pelastuslaitos ylläpitää johtamisjärjestelmää yhteistyössä yhteistyöalueen muiden pelastuslaitosten kanssa. •Johtamisjärjestelmällä varaudutaan päivittäisonnettomuuksien, suuronnettomuuksien ja häiriötilanteiden sekä poikkeusolojen edellyttämään johtamistoimintaan. •Pelastustoiminnan johtajana toimii henkilö, joka on virkasuhteessa pelastuslaitokseen ja on nimetty pelastusviranomaiseksi. •Yhteistyöalueen johtokeskuksen toimintaa ja suorituskykyä ylläpidetään ja kehitetään sopimuksen mukaisesti.
4.2.4.	Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien asianmukaisen järjestämisen valvonta	Pirkanmaan pelastuslaitoksella ei ole tällä hetkellä toiselle hyvinvointialueelle tehtäväksi siirrettyjä pelastustoimintaan kuuluvia tehtäviä.
4.2.5.	Pelastusviranomaisen virka apu muille viranomaisille	•Pelastuslaitos antaa virka-apua muille viranomaisille pelastuslain 50 §:n mukaisesti.
4.2.6.	Osallistuminen pelastustoimeen kuuluvan ulkomaille annettavan avun ja pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun vastaanottamisen edellyttämään valmiuden ylläpitoon	•Pirkanmaan pelastuslaitos osallistuu kansainvälisen pelastustoiminnan kansallisiin järjestelyihin huolehtimalla järjestelyistä alueelliseen HNS-toimintaan varautumiseksi. •Pirkanmaan pelastuslaitos osallistuu kansainvälisten sitoumusten mukaisesti EU:n pelastuspalvelumekanismin kautta kansainvälisen pelastustoiminnan järjestelyihin kouluttamalla erityishenkilöstöä (johtamisen erityishenkilöstö ja CBRNE-henkilöstö).
46085	Pelastustoiminnan suunnitelmat	
4.3.1.	Hälytysohje	•Hälytysohjeet ja -vasteet toteutetaan siten, että pelastustoimen resurssit tulevat tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti hyödynnettyä huomioiden yhteistyöalue sekä ympäröivät hyvinvointialueet. •Hälytysohjeet ja -vasteet päivitetään vuosittain toimintavalmiussuunnitelman tarkastamisen yhteydessä.

22

23

24

25

26

27

28

4.3.2.	Pelastuslaitosten keskinäisen avun suunnittelu	•Pelastuslaitosten väliset sopimukset päivitetään vuosittain huomioiden valtakunnallinen pelastustoiminnan johtamisrakenne. •Yhteistyötä ylläpidetään siten, että resursseja voidaan käyttää tarkoituksenmukaisesti lähimmän ja tarkoituksenmukaisimman resurssin mukaisesti.
4.3.3.	Yhteistyösuunnitelmat	•Pelastuslaitos ylläpitää yhteistyösopimuksia ja -suunnitelmia, ja ne päivitetään palvelutasopäätöskauden aikana.
4.3.4.	Hyvinvointialueen onnettomuusuhkien edellyttämät pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevat suunnitelmat	•Pelastuslaitos ylläpitää pelastustoiminnan suunnitelmia sisäministeriön asetuksen (1363/2018) mukaisesti. •Pirkanmaan alueen vuonna 2026 kuntien kanssa yhteistyössä päivitetty sammutusvesisuunnitelma hyväksytään käytettäväksi palvelutasokaudelle. Pelastuslaitos nimeää viranhaltijan, joka tekee vuosittain tarvittavat tekniset ylläpitotoimet suunnitelmaan.
4.3.5.	Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoinen pelastussuunnitelma	•Pelastuslaitos laatii ja ylläpitää pelastuslain ja sisäministeriön antaman ulkoisia pelastussuunnitelmia koskevan asetuksen 1286/2019 mukaiset suunnitelmat ja tarkastaa ja päivittää niitä tarvittaessa. •Pelastuslaitos järjestää yhdessä muiden viranomaisten ja toiminnan-harjoittajien kanssa onnettomuusharjoitukset suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavissa kohteissa.
4.4.	Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta	
4.4.1.	Vapaaehtoisten käyttö pelastustoimen palveluiden tuottamisessa	•Hyödynnetään sopimuspalokuntia ja muita vapaaehtoistoimijoita palvelujen tuottamisessa laadittujen sopimusten mukaisesti. •Ylläpidetään yhteistyösopimusta paikallisten järvipelastusyhdistysten kanssa. •Tehdään yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.
4.4.2.	Pelastustoimen vapaaehtoistoiminnan edistäminen	•Palvelutasopäätöskaudella selvitetään alueen vapaaehtoistoimijoiden (muut kuin sopimuspalokunnat) toimintaedellytyksiä osallistua pelastustoimintaan tai pelastustoiminnan tukitehtäviin.
4.4.3.	Sopimuspalokuntaan ja muuhun vastaavaan yhteisöön kuuluvan terveystarkastukset	•Sopimuspalokunnat järjestävät itsenäisesti työterveyshuollon palvelut hälytysosastonsa henkilöstölle. •Kustannusten korvaaminen huomioidaan palokuntakohtaisessa sopimuksessa. •Vaativiin tehtäviin (pelastussukellus ja pintapelastus) ja putoamisvaarallisella alueella työskentelyn perustehtäviin nimetty sopimushenkilöstö osallistuu määräaikaistarkastuksiin kansallisen ohjeen mukaan. •Määräaikaistarkastusten sisältö ja tarkastusväliä käydään läpi vuosittain työterveyshuollon toimintasuunnitelman päivityksen yhteydessä. •Pelastuslaitos seuraa työterveyssopimuksen mukaisten tarkastusten toteutumista sopimuspalokuntien ja sivutoimisen henkilöstön osalta.
4.4.4.	Sivutoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön koulutus	•Pelastuslaitoksen pelastustoiminnan sopimushenkilöstön ylläpitokoulu-tussuunnitelma laaditaan vuosittain ja se perustuu vuosittain tehtävään koulutustarveanalyysiin.
4.5.	Väestönsuojeluun varautuminen	
4.5.1.	Väestönsuojeluun varautumisen edellyttämä suunnittelu	•Väestönsuojeluun varautumisen edellyttämää suunnittelua tehdään pelastuslain 64 §:n mukaisesti. Väestönsuojeluun varautumisen suunnitelmia kehitetään vastaamaan paremmin muuttunutta kansainvälistä turvallisuusympäristöä ja Puolustusvoimien tuottamia uhka-arvioita.

29

30

31

32

33

34

35

36

37

4.5.2.	Pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittaminen		•Väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamista tehdään pelastuslain 65 §:n ja valtioneuvoston asetuksen (570/2024) mukaisesti. Väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamista kehitetään yhdessä muiden viranomaisten ja tarvittavien tahojen kanssa.
4.5.3.	Hyvinvointialueen väestönsuojeluorganisaatio		•Palvelutasoa määriteltäessä otetaan huomioon myös toiminta valmiuslain 3 §:ssä tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja niihin varautuminen pelastustoimen järjestämislain 3 §:n mukaisesti. Väestönsuojeluorganisaatio-ta kehitetään vastaamaan paremmin muuttunutta turvallisuusympäristöä ja Puolustusvoimien tuottamia uhka-arvioita. Väestönsuojeluorganisaatiota kehitetään erityisesti materiaalsen varautumisen ja kaluston osalta.
4.5.4.	Väestönsuojelutehtäviin tarvittavan henkilöstön varaaminen		•Pelastuslaitos varaa henkilöstöä pelastusviranomaisen vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien suorittamiseksi pelastuslain 64 §:n mukaisesti.
4.5.5.	Väestönsuojelun johto ja erityishenkilöstön koulutustarve		•Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstöä koulutetaan pelastuslain 64 §:n mukaisesti.
4.5.6.	Poikkeusolojen johtamisedellytysten varmistaminen		•Pelastuslain 77 §:n mukaisesti pelastuslaitos järjestää pelastustoiminnan johtamistilat ja muut edellytykset siten, että johtaminen on mahdollista myös poikkeusoloissa. Poikkeusolojen johtamisedellytyksiä kehitetään vastaamaan paremmin muuttunutta turvallisuusympäristöä ja Puolustusvoimien tuottamia uhka-arvioita. Johtamisedellytyksiä kehitetään erityisesti johtamiseen tarvittavan materiaalin sekä liikuteltavien johtamisjärjestelyjen osalta.
4.5.7.	Kuntien kanssa tehtävä yhteistyö		•Kuntien kanssa tehdään yhteistyötä valmiussuunnittelun ja -suunnitelmien yhteensovittamisessa.

KOOSTE PALVELUTASOPÄÄTÖKSEN KEHITTÄMISTARPEISTA

4.1.	Onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta	
4.1.1.	Pelastustoimelle kuuluva ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä	-Pelastuslaitoksen antaman ohjauksen, neuvonnan ja turvallisuusvies-tinnän avulla pyritään osaltaan vähentämään tulipaloja ja muita onnet-tomuuksia sekä näiden seurannaisvaikutuksia (henkilö- ja omaisuusva-hingot). -Pelastuslaitos antaa ohjausta ja neuvontaa pelastuslain ja kemikaali-lainsäädännön pohjalta pelastuslaitoksen vastuulle kuuluvista kokonai-suuksista huomioiden riskianalysistä tulevat huomiot esim. kohderyh-mien painotuksessa. -Ohjauksen tavoitteena on asiakkaiden, kansalaisten ja muiden viran-omaisten toiminnan turvallisuuden lisääminen, turvallisuuskulttuurin yleinen parantaminen ja vaikuttavuuden lisääminen. Ohjausta annetaan sitä pyydettyessä. -Neuvonnalla tavoitellaan turvallisuuskulttuurin parantamista hyvän ja asiakaslähtöisen palvelun avulla. Päivystävä palotarkastaja vastaa pu-heluihin ja tullessiin sähköposteihin päivän aikana. -Pelastuslaitos tarjoaa ohjausta ja neuvontaa muun muassa verkkosi-vuullaan, omissa sosiaalisen median kanavissa sekä päivystävän palo-tarkastajan toimesta. -Pelastuslaitoksella on erityistä asiantuntemusta vaativille ohjauksen ja neuvonnan palveluille erikseen nimetyt vastuuhenkilöt. Vaativaa oh-jausta ja neuvontaa tarjotaan rakenteelliseen turvallisuuteen, kemikaali-turvallisuuteen, palontutkintaan, asumisturvallisuuteen, yleisötapahtu-miin ja patoturvallisuuteen liittyen. -Ohjaukselle ja neuvonnalle on erikseen annettuna palveluna varattu palvelutasopäätöskauden alkaessa 3,7 htv. Ohjausta ja neuvontaa an-netaan myös muun onnettomuuksien ehkäisyn toiminnan yhteydessä. Tarvittaessa resurssia tarkistetaan vuosittain päivitettävässä valvonta-suunnitelmassa. -Turvallisuusviestinnän palveluja tuotetaan riskianalysin perusteella, erillisen vuosittain päivitettävän turvallisuusviestintäsuunnitelman mu-kaisesti. Päätettävä turvallisuusviestintäsuunnitelma pohjautuu pelas-tustoimen kansalliseen strategiaan sekä pelastustoimen viestinnän lin-jauksiin. -Turvallisuusviestinnän laadulliset tavoitteet ovat luotettavuus, ajanta-saisuus, vaikuttavuus, ja saavutettavuus. Määrällisenä tavoitteena on tavoittaa vuoden aikana 15 % Pirkanmaan väkiluvusta. -Turvallisuusviestintään (sis. turvallisuuskoulutus, myös Pirhan sisäinen turvallisuuskoulutus) on varattu palvelutasopäätöskauden alussa 4 htv. Tarvittaessa resurssia tarkistetaan vuosittain päivitettävässä turvallisuusviestintäsuunnitelmassa.
4.1.2.	Palontutkinta	-Pelastuslaitos suorittaa palontutkintaa pelastuslain 41 § mukaisesti kai-kista tulipalosta. -Pelastustoiminnanjohtaja arvioi palon syttymissyyn. -Palontutkinta suoritetaan tasoilla 1, 2 tai 3 riippuen palojen vahinkojen vakavuudesta ja suuruudesta. Vakavuus ja suuruus on luokiteltu pelas-tuslaitoksen palontutkintaohjeessa. -Erillinen palontutkinta suoritetaan paloista, joissa on tapahtunut huo-mattava omaisuusvahinko, henkilövahinko tai muun syyn perusteella -Pelastuslain mukaista palontutkintaa ja tarvittaessa onnettomuustutkin-taa toteutetaan tarvittavien yhteistyötahojen, kuten poliisin, turvallisuus- ja kemikaaliviraston, vakuutusyhtiön sekä Onnettomuustutkintakeskuk-sen kanssa. -Palontutkintaan on varattu palvelutasopäätöskauden alussa 0,81 htv. Tarvittaessa resurssia tarkistetaan vuosittain päivitettävässä valvonta-suunnitelmassa.

4.1.3.	Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä	- Onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi pelastuslaitos ylläpitää ja kehittää yhteistyötä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa suunnitelmallisesti ja riskianalyyssissä tunnistettuihin riskeihin ja uhkiin perustuen. - Pelastuslaitos osallistuu paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön. - Pelastuslaitos toimii asiantuntijana, antaa muille viranomaisille lausuntoja ja osallistuu neuvotteluihin lainsäädännön tai viranomaisyhteistyön perusteella. - Pelastuslaitos osallistuu pelastuslaitosten kumppanuusverkoston onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvien asiantuntijaryhmien ja työryhmien toimintaan. - Pelastuslaitos käsittelee kaikki viranomaisten ja muiden ilmoitusvelvollisten tahojen pelastuslain 42 §:n perusteella tulleet ilmoitukset havaituista ilmeisistä palovaaroista ja muista onnettomuusriskeistä ja ryhtyy niiden johdosta tarvittaessa pelastuslain mukaisiin toimenpiteisiin. - Pelastuslaitos käsittelee pelastuslain 62 §:n perusteella nuohoojilta tulleet ilmoitukset ja ryhtyy niiden johdosta tarvittaessa toimenpiteisiin. - Onnettomuuksien ehkäisytyöhön liittyvä yhteistyö kuvataan tarkemmin vuosittain päivitettävässä valvontasuunnitelmassa. - Yhteistyöhön on varattu palvelutasopäätöskauden alussa yhteensä 5 htv. Tarvittaessa resursseja tarkistetaan vuosittain päivitettävässä valvontasuunnitelmassa.
4.1.4.	Onnettomuuskehityksen seuranta	- Pelastuslaitos ylläpitää ajantasaista tilannekuvaa tulipalojen ja muiden onnettomuuksien sekä niiden syiden kehityksestä. - Onnettomuuskehityksen seurannan tuloksia hyödynnetään pelastuslaitoksen toiminnassa sekä alueellisessa ja paikallisessa turvallisuus-suunnittelutyössä. - Onnettomuuskehityksen seurannalla tavoitellaan tulipalojen ja muiden onnettomuuksien sekä näiden seurannaisvaikutusten (henkilövahingot, omaisuusvahingot) vähentämistä. - Tunnistettujen onnettomuusuhkien ja riskikohteiden turvallisuuden parantamiseksi pelastuslaitos tekee yhteistyötä toiminnanharjoittajien, kuntien, muiden viranomaisten ja tarvittaessa muiden keskeisten toimijoiden kanssa. - Onnettomuuskehityksen seurannan työryhmässä tarkastellaan tulipalo- ja muita onnettomuuksia onnettomuustyypeittäin kaikkien onnettomuuksien vähentämiseksi. - Palvelutasopäätöskauden alussa onnettomuuskehityksen seurantaan on varattu 0,2 htv. Tarvittaessa resursseja tarkistetaan vuosittain päivitettävässä valvontasuunnitelmassa.
4.1.5.	Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien onnettomuuksien ehkäisyyn ja valvontaan kuuluvien tehtävien asianmukaisen järjestämisen valvonta	- Valvonta suunnitellaan niin, että se perustuu riskiarviointiin ja se on laadukasta, säännöllistä ja tehokasta. - Valvonnasta laaditaan vuosittain valvontasuunnitelma. Valvonta toteutetaan valvontasuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmassa huomioidaan onnettomuuskehityksen seurannasta tulevat nostot. Valvontasuunnitelman päättää pelastusjohtaja. - Pelastuslaitos suorittaa määräaikaista valvontaa vuosittain yritys- ja laitoskohteisiin. Kohteet on luokiteltu riskiperusteisesti 12–120 kuukauden valvontaväleille.
4.1.6.	Valvontatehtävät	Valvontatoimintaa pyritään kehittämään siten, että valvonnan lähtökohtana on vahvemmin laadun ja vaikuttavuuden parantaminen etenkin onnettomuuskehityksen seurannasta tehtävien nostojen avulla. Aiemmin valvonnan tavoitteiden määrittelyssä on ollut liiaksi määrälliset suoritteet. Valvontatoiminnan kehittämisessä tarvitaan vahvasti tiedolla johtamista, johon toivo- taankin saatavan suuresti apua uudesta valtakunnallisesta tietojärjestelmästä. Vanha tietojärjestelmä ei ole mahdollistanut tiedolla johtamista siinä määrin, mitä hyvinvointi-alueella on toivottu. Valvontaan varattu resurssi on Pirkanmaan pelastuslaitoksella tiukka eikä mahdollista suuria muutoksia toiminnassa. Henkilöstön hetkellisetkin poissaolot aiheuttavat heti haasteita. Näin ollen määrällisiin tavoitteisiin pääseminen on edellyttänyt usein määrä-aikaisen henkilöstön käyttöä. Riskiperusteiseen valvontaan panostaminen on ollut myös resurssien puolesta haastavaa. Onnettomuuskehityksen seurantaan ja riskiperusteiseen valvontaan pyritään saamaan lisää resursseja (yht. 1 htv) palvelutasopäätöskauden aikana. Valvontatoiminnassa kehittämistarpeena on myös asumisturvallisuuden parantaminen etenkin ikäihmisten ja muiden erityisryhmien kodeissa. Viime vuosien palokuolemat ovat osoittaneet, että ne kohdistuvat entistä vahvemmin ikäihmisten koteihin. Resursseja haastavat myös tämän valvontatoiminnan osalta. Paloriskikohteiden paikantamiseen ennaltaehkäisevästi ja nopeaan puuttumiseen tähtäviä toimintamalleja pyritään kehittämään ja uusia tapoja hyödyntää eri viranomais-ten kanssa tehtävää yhteistyötä lisäämällä palvelutasopäätöskauden aikana. Uusien toimintamallien ja eri viranomaisten toiminnasta nousevien signaalien hyödyntämiseksi tehtyä kehitystyötä erillisen hankkeen tiimoilta pyritään hyödyntämään jatkossakin.

4.1.7.	Valmiuden tarkastaminen	-Väestön varoittamisesta vaara- ja onnettomuustilanteesta sekä siihen tarvittavasta hälytysjärjestelmästä huolehditaan pelastuslain 27 §:n mukaisesti. Väestöhälytysjärjestelmää kehitetään huoltamalla olemassa olevia väestöhälyttimiä sekä hankkimalla ja asentamalla uusia väestö-hälyttimiä väestömäärän ja väestötiheyden kasvaessa Pirkanmaalla. Väestöhälytysjärjestelmän lisäksi kehitetään väestöhälytysjärjestelmää täydentäviä väestön varoittamisen menetelmiä.
4.2.	Pelastustoiminta ja siihen varautuminen	
4.2.1.	Väestön varoittaminen vaara- ja onnettomuustilanteissa sekä siihen tarvittava hälytysjärjestelmä	-Pelastustoiminnan toimintavalmiuden suunnittelu noudattaa voimassa olevaa toimintavalmiuden suunnitteluohjetta. -Ensimmäisen vasteen toimintavalmiusajan mediaani on enintään 105 % edellisen kolmen kalenterivuoden kiireellisten tehtävien mediaanien keskiarvosta eli enintään 7 minuuttia 57 sekuntia. -Pelastusryhmän toimintavalmiusajan mediaani on enintään 105 % edellisen kolmen kalenterivuoden kiireellisten tehtävien mediaanien keskiarvosta eli enintään 8 minuuttia 7 sekuntia. -Pelastusjoukkueen toimintavalmiusajan mediaani on enintään 110 % edellisen kolmen kalenterivuoden kiireellisten tehtävien mediaanien keskiarvosta eli enintään 14 minuuttia 53 sekuntia. -Pelastustoiminnan toimintavalmius saavutetaan 80 % tehtävistä tavoiteajassa pelastusryhmän ja joukkueen osalta kunkin riskiluokan ryhmissä yhteensä.
4.2.2.	Pelastustoiminta	-Pelastustoiminnan suorituskyky suunnitellaan huomioiden päivittävät onnettomuudet ja normaaliajan häiriötilanteet. -Poikkeusoloissa ja väestönsuojelutilanteissa suorituskykyä yhteensovitetaan hyvinvointialueen kanssa huomioiden yhteistyöalue -Pelastuspalveluiden valmiuden sääntelyä ohjaa pelastustoiminnan johtamisohje sekä yhteistyöalueen pelastustoiminnan johtamissuunnitelma
4.2.3.	Toimintavalmiuserätyö	-Henkilöstön suorituskyky vastaa toimintaympäristön vaatimuksia sekä uhkia ja riskejä. -Toimintaympäristön kehityksen vaikutukset pelastustoiminnan henkilöstövoimavaroihin otetaan huomioon henkilöstösuunnittelussa. Riittävä henkilöstön määrä perustuu

7

9

10

4.2.2.1.	toimintavalmiuseräkatavoitteet	toimintavalmiuseräsuunnitelmaan. -Sopimuspalokuntien toimintaedellytykset turvataan palokuntasopimuksissa huomioiden alueellinen tarve ja suorituskyky.
4.2.2.2.	Valmiuden säätelyn toimintamallit	-Savusukellusvalmius järjestetään voimassa olevan pelastussukellusohjeen 2023:28 ja toimintavalmiuden suunnitteluohjeen 2025:14 mukaisesti. -Jos savusukelluskykyä ei voida muodostaa kohteen ensimmäisenä taavoittavan pelastusryhmän toimesta, aloitetaan sammutus- ja pelastus-toiminta hyödyntäen vaihtoehtoisia sammutusmenetelmiä. -Savusukellusta suorittavat henkilöt nimetään vuosittain.
4.2.2.3.	Pelastustoiminnan henkilöstövoimavarojen määrä ja laatu hyvinvointialueen alueen eri osissa	-Pelastuslaitos ylläpitää CBRNE-onnettomuuksien torjuntavalmiutta riskiarvioinnin ja toimintaympäristön analyysin mukaisesti. -Kemikaalisukelluksessa noudatetaan pelastussukellusohjetta 2023:28 -CBRNE-toimintaan osallistuva henkilöstö nimetään vuosittain

4.2.2.4.	Pelastustoiminnan henkilövoimavarojen osaamisen ylläpidon ja kehittämisen pääperiaatteet	-Pirkanmaan pelastuslaitoksen alueella on vesisukellus- ja pintapelastusvalmius pelastussukellusohjeen 2023:28 mukaisesti. -Vesisukellustoimintaan osallistuvat henkilöt nimetään vuosittain
4.2.2.5.	Pelastustoiminnan henkilövoimavarojen fyysisen toimintakyvyn vähimmäistaso	- Pelastuslaitos ylläpitää putoamisvaarallisella alueella työskentely pelastustoimessa ohjeen 2021:6 mukaista valmiutta alueellaan. - PVAT-tasolle 1, 2 ja 3 koulutetut henkilöt nimetään vuosittain
4.2.2.6.	Pelastustoiminnan kalustovoimavarat toiminnoittain alueen eri osissa	-Pelastuslaitos ylläpitää sammutusvesisuunnitelmaa yhdessä kuntien vesihuoltolaitosten kanssa -Palvelutasopäätöskauden aikana tarkastellaan häiriö- ja poikkeusolojen aikana riittävän sammutusveden saantia -Veden siirtoon tarkoitettujen kaluston sijaintisuunnitelma päivitetään palvelutasopäätöskauden aikana
4.2.2.7.	Pelastusasemat, paloasemat sekä muut kiinteistöt ja toimipisteet	-Palvelutasopäätöskauden aikana tehdään poikkeusolojen väestönsuojelutoimintaan liittyvän rauniopelastusmuodostelman suunnitelma. -Maanalaista pelastustoimintaa kehitetään osana yhteistyöaluetta ja kansallista valmiutta. -Maastopelastamisen suorituskkyä ylläpidetään.

13

14

15

16

4.2.2.8.	Savusukellusvalmiudet alueen eri osissa	-Pelastuslaitos ylläpitää johtamisjärjestelmää yhteistyössä yhteistyöalueen muiden pelastuslaitosten kanssa -Johtamisjärjestelmällä varaudutaan päivittäisonnettomuuksien, suuronnettomuuksien ja häiriötilanteiden sekä poikkeusolojen edellyttämään johtamistoimintaan -Pelastustoiminnan johtajana toimii henkilö, joka on virkasuhteessa pelastuslaitokseen ja on nimetty pelastusviranomaiseksi. -Yhteistyöalueen johtokeskuksen toimintaa ja suorituskykyä ylläpidetään ja kehitetään sopimuksen mukaisesti
4.2.2.9.	CBRNE-onnettomuuksien valmiudet alueen eri osissa sisältäen kemikaalisukellusvalmiudet	Yleisesti CBRNE- ja vaarallisten aineiden torjuntaan varautumisen varustetasossa on tunnistettu kehittämiskohteita. Kuluva palvelutasopäätöskauden aikana on saatu parannettua varustetasoa, mutta tarvetta kehittämiselle vielä on. Tässä yhteydessä seurataan myös tiiviisti, miten hyödynnetään yhteistyöalueella olevia resursseja. Koulutuksissa ja harjoituksissa on päästy myös edistämään merkittävästi pirkanmaa-laisittain ja valtakunnan tasolla CBRNE-toiminnan osaamisen osalta viranomaisyhteis-työtä ja sen kehittäminen jatkuu edelleen seuraavalla palvelutasopäätöskaudella. Palvelutasopäätöskauden aikana selvitetään, suunnitellaan ja toteutetaan uusien uh-kien (muun muassa Ukrainan sodasta saadut huomiot) mukaisesti CBRNE-torjuntavalmiuden kehittämistarpeet (kalustohankinnat, koulutus, kansalliset resurssit). CBRNE on teemana läpileikkaava, varautumisen perustuessa normaaliajan tunnistet-tuihin uhkakuviin, mutta myös poikkeusolojen varautumistarpeisiin.
4.2.2.10.	Vesipelastamisen valmiudet alueen eri osissa sisältäen venekaluston sekä vesisukellus- ja pintapelastusvalmiudet	-Pelastuslaitos antaa virka-apua muille viranomaisille pelastuslain 50 §:n mukaisesti.
4.2.2.11.	Ympäristövahinkojen pelastustoiminnan erityisvalmiudet	-Pirkanmaan pelastuslaitos osallistuu kansainvälisen pelastustoiminnan kansallisiin järjestelyihin huolehtimalla järjestelyistä alueelliseen HNS-toimintaan varautumiseksi. -Pirkanmaan pelastuslaitos osallistuu kansainvälisten sitoumusten mukaisesti EU:n pelastuspalvelumekanismin kautta kansainvälisen pelastustoiminnan järjestelyihin kouluttamalla erityishenkilöstöä (johtamisen erityishenkilöstö ja CBRNE-henkilöstö)
4.2.2.12.	Korkealta pelastamisen valmiudet alueen eri osissa sisältäen periaatteet putoamisvaarallisella alueella työskentelystä sekä ajoneuvokalustosta	Putoamisvaarallisella alueella työskentelyn osaaminen jaetaan perusosaamiseen ja kahteen PVAT-tasoon sekä kouluttajatasoon. Siirryttäessä vaativammalle tasolle tulee hallita edellisen tason osaamisvaatimukset ja tasoa vastaava köysipelastuskalusto. Saavutettu osaamisen taso ylläpidetään riittävän usein toistuvalla harjoittelulla. Asuinrakentamisessa ns. korkearakentaminen on lisääntynyt ja ilmiö laajenee Pirkanmaan kehittyvissä keskuksissa. Näissä poistuminen tapahtuu rakennuksen sisäisin järjestelyin, mutta rakentamisaika ja myöhempi kunnossapito tuo pelastustoiminnan valmiutta vaativia riskejä. Muita korkeita rakenteita on mm. teollisuudessa ja energiantuotannossa sekä viestintäverkoissa. Korkeanpaikan tehtäviä ovat yleisesti pelastaminen korkealta tai syvältä, rakenteiden korjaus- ja huoltotehtävissä, kattotyöskentelyssä ja ihmisten vapaa-ajan harrastuksissa kuten kiipeilyssä. Tavoitteena on pitää kaikki pelastustoimintaan osallistuvat henkilöt vähintään perustasolla ja savusukelluskelpoinen osa henkilöstöstä PVAT 1 -tasolla. Sopimushenkilöstön osalta tarve ja suorituskyky määrittelee tasoluokituksen. PVAT 2 -tason osaaminen ja välitön toimintavalmius turvataan maakunnallisesti korkeanpaikan työskentelyn osaamista vaativien riskien mukaisesti. Samalla tuotetaan valmius myös tarvittaessa yhteistyöalueen pelastustehtäviin. Aluehallintoviraston asiantuntija-arviossa on nostettu kehittämistarpeena jatkaa suorituskyvyn systemaattista kehittämistä siten, että myös sivutoimisella ja sopimuspalokuntaan kuuluvalla henkilöstöllä on tehtäviin vaadittava osaaminen ja valmiudet
4.2.2.13.	Sammutusveden saamisen valmiudet alueen eri osissa sisältäen periaatteet letkukalustosta, säiliöautoista ja pumpuista	• Hälytysohjeet ja -vasteet toteutetaan siten, että pelastustoimen resurssit tulevat tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti hyödynnettyä huomioiden yhteistyöalue sekä ympäröivät hyvinvointialueet -Hälytysohjeet ja -vasteet päivitetään vuosittain toimintavalmiussuunnitelman tarkastamisen yhteydessä

17

18

19

20

21

22

4.2.2.14.	Muiden paikallisten riskien mukaiset valmiudet, esimerkiksi maanalainen pelastaminen, maastopalot ja maastopelastaminen	-Pelastuslaitosten väliset sopimukset päivitetään vuosittain huomioiden valtakunnallinen pelastustoiminnan johtamisrakenne -Yhteistyötä ylläpidetään siten, että resursseja voidaan käyttää tarkoituksenmukaisesti lähimmän ja tarkoituksenmukaisimman resurssin mukaisesti.
4.2.3.	Pelastustoiminnan johtaminen	-Pelastuslaitos ylläpitää yhteistyösopimuksia ja -suunnitelmia, ja ne päivitetään palvelusasopäätöskauden aikana. -Pelastuslaitoksen päällystö- ja asiantuntijatehtävissä olevien henkilöiden henkilötyövuodet eivät laske palvelusasopäätöskaudella, jotta yhteistyön suunnittelun taso ja harjoittelun määrävälit säilyisivät
4.2.4.	Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien asianmukaisen järjestämisen valvonta	-Pelastuslaitos ylläpitää pelastustoiminnan suunnitelmia sisäministeriön asetuksen (1363/2018) mukaisesti. -Pirkanmaan alueen vuonna 2026 kuntien kanssa yhteistyössä päivitetty sammutusvesisuunnitelma hyväksytään käytettäväksi palvelusasopäätöskaudelle. Pelastuslaitos nimeää viranhaltijan, joka tekee vuosittain tarvittavat tekniset ylläpitotoimet suunnitelmaan.
4.2.5.	Pelastusviranomaisen virka-apu muille viranomaisille	-Pelastuslaitos laatii ja ylläpitää pelastuslain ja sisäministeriön antaman uikoissa pelastussuunnitelmia koskevan asetuksen 1286/2019 mukaiset suunnitelmat ja tarkastaa ja päivittää niitä tarvittaessa.
4.2.6.	Osallistuminen pelastustoimeen kuuluvan ulkomaille annettavan avun ja pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun vastaanottamisen edellyttämään valmiuden ylläpitoon	Pirkanmaan pelastuslaitokselle ja Sisä- Suomen yhteistyöalueelle laaditaan HNS-toimintaa koskeva ohjeistus ja muodostetaan ohjeen määrittelemä organisaatoraken-ne. Pelastuslaitoksen henkilöstölle mahdollistetaan osallistuminen kansainväliseen pelastustoimintaan ja asiantuntijavaihtoihin. Kansainvälisen pelastustoiminnan ja HNS-toiminnan koulutuksiin osallistuminen ja osaamisen hallinnointiin luodaan toimintamallit ja ohjeistukset. Kansainvälisen pelastustoiminnan ja HNS-toiminnan osalta tehdään yhteistyötä mui-den pelastuslaitosten, sisäministeriön, Pelastusopiston ja muiden tarvittavien toimijoi-den kanssa. Erityisesti yhteistyötä tehdään Helsingin kaupungin pelastustoimen kans-sa, joka vastaa kansainvälisen avun vastaanottamisen erityisjärjestelyistä kansallises-ti. Kansainvälinen pelastustoiminta ja HNS-toiminta tulee integroida osaksi päivittäistoi-mintaa ja näin ollen se parantaa organisaation resilienssiä reagoida äkillisiin toimin-taympäristön muutoksiin ja laajoihin, omat resurssit ylittäviin onnettomuustilanteisiin.
4.3.	Pelastustoiminnan suunnitelmat	-Hyödynnetään sopimuspalokuntia ja muita vapaaehtoistoimijoita palvelujen tuottamisessa laadittujen sopimusten mukaisesti. -Ylläpidetään yhteistyösopimusta paikallisten järvipelastusyhdistysten kanssa. -Tehdään yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.
4.3.1.	Hälytysohjeet	Yhteistyöalueen toimintamallien yhteensovittamista hälytysohjeissa ja yhteisen resurssin hyödyntämistä pitää kehittää palvelusasopäätöskauden aikana.
4.3.2.	Pelastuslaitosten keskinäisen avun suunnittelu	Palvelusasopäätöskauden aikana selvitetään Pirkanmaata ympäröivien hyvinvointialueiden pelastuslaitosten osalta yhteisen kaluston ja materiaalin tarve ja hankinta erityisesti erikoiskaluston osalta.
4.3.3.	Yhteistyön suunnittelu pelastustoiminnassa	Pelastuslain mukaiset pelastustoiminnan yhteistyösuunnitelmat päivitetään palvelusasopäätöskauden aikana huomioiden muuttunut turvallisuusympäristö. Eri viranomaiset huomioidaan päivittäisessä pelastustoiminnan suunnittelussa. Yhteistoimintasuunnitelmien toimivuutta testataan säännöllisesti.

23

24

25

26

27

28

29

30

4.3.4.	Hyvinvointialueen onnettomuusuhkien edellyttämät pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevat suunnitelmat	Pelastustoiminnan suunnitelmakokonaisuus, suunnitelmien laadinta ja päivitykset on jatkuvaa, ja se toteutetaan viranhaltijoiden toimesta. Työtä ohjaa sisäministeriön asetus pelastustoiminnan suunnitelmista. Osa suunnitelmista on jatkuvassa päivityskierrossa, ja ne valmistuvat määritellyn aikataulun mukaan. Keskeisin tarve on päivittää pelastustoiminnan johtamisen suunnitelmat ja ohjeet, huomioiden myös yhteistyöaluetasoinen pelastustoiminnan johtaminen.
4.3.5.	Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoinen pelastussuunnitelma	Pirkanmaan pelastuslaitos on laatinut kaikkiin Pirkanmaalla UPS-velvollisiin kohteisiin ulkoisen pelastussuunnitelman, harjoitellut vuosittain sekä tehnyt yhteistyötä oman ja yhteistyöalueen viranomaisten kanssa. Ulkoisten pelastussuunnitelmien osalta pelastuslaitoksella ei ole tällä hetkellä erityistä syytä niiden kehittämiseen tai toiminnan muuttamiseen. Mikäli sääntely muuttuu tai muuten ilmenee muutos tai kehittämistarpeita, toiminnan kehittäminen otetaan esille vuotuisen toiminnan yhteydessä.
4.4.	Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta	-Väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yh-teensovittamista tehdään pelastuslain 65 §:n ja valtioneuvoston ase-tuksen (570/2024) mukaisesti. Väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamista kehitetään yhdessä muiden viranomaisten ja tarvittavien tahojen kanssa. Toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamisen kehittäminen, väestönsuojelun yh-teistyöryhmässä käsiteltävät asiakokonaisuudet sekä toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittaminen yhteistyöalueella vaatii huomattavaa suunnittelutyötä, joka edellyttää henkilötyövuosia.
4.4.1.	Vapaaehtoisten käyttö pelastustoimen palveluiden tuottamisessa	-Palvelutasoa määriteltäessä otetaan huomioon myös toiminta valmius-lain 3 §:ssä tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja niihin varautuminen pelas-tustoimen järjestämislain 3 §:n mukaisesti. Väestönsuojeluorganisaatio-ta kehitetään vastaamaan paremmin muuttunutta turvallisuusympäris-töä ja Puolustusvoimien tuottamia uhka-arvioita. Väestönsuojeluorgani-saatiota kehitetään erityisesti materiaallisen varautumisen ja kaluston osalta.
4.4.2.	Pelastustoimen vapaaehtoistoiminnan edistäminen	-Pelastuslaitos varaa henkilöstöä pelastusviranomaisen vastuulla ole-vien väestönsuojelutehtävien suorittamiseksi pelastuslain 64 §:n mu-kaisesti. Esitetään varattavaksi lisää väestönsuojelumuo-dostelmiin ja niiden tukitehtäviin kuuluvaa henkilöstöä, jotta väestönsuojelutehtäviin tarvittava henkilöstö on paremmin käytettävissä poikkeusoloissa.
4.4.3.	Sopimuspalokuntaan ja muuhun vastaavaan yhteisöön kuuluvan terveystarkastukset	-Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstöä koulutetaan pelastuslain 64 §:n mukaisesti. Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön koulutusta lisätään huomattavasti ja pitkäkestoisesti. Koulutuksella luodaan pa-remmat edellytykset suojata väestöä kaikissa turvallisuustilanteissa.
4.4.4.	Sivutoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön koulutus	Pelastuslain 77 §:n mukaisesti pelastuslaitos järjestää pelastustoimin-nan johtamistilat ja muut edellytykset siten, että johtaminen on mahdol-lista myös poikkeusoloissa. Poikkeusolojen johtamisedellytyksiä kehitet-tään vastaamaan paremmin muuttunutta turvallisuusympäristöä ja Puo-lustusvoimien tuottamia uhka-arvioita. Johtamisedellytyksiä kehitetään erityisesti johtamiseen tarvittavan materiaalin sekä liikuteltavien johta-misjärjestelyjen osalta.
4.5.	Väestönsuojeluun varautuminen	Kuntien kanssa tehdään yhteistyötä huomioiden käytettävissä olevat resurssit. Yhteistyö on kuvattu hyvinvointialueen ja kuntien välisessä yhteistyö-sopimuksessa

31

32

33

34

35

36

4.5.1.	Väestönsuojeluun varautumisen edellyttämä suunnittelu	Väestönsuojeluun varautumisen suunnitelmia kehitetään vastaamaan paremmin muut-tunutta kansainvälistä turvallisuusympäristöä ja Puolustusvoimien tuottamia uhka-arvioita. Suunnitelmien kehittäminen vaatii huomattavaa suunnittelutyötä, joka edellyt-tää henkilötyövuosia. Henkilöresurssit eivät ole tällä hetkellä riittävät näiden lakisää-teisten tehtävien hoitamiseen. Henkilöresurssin niukkuus on nostettu esiin myös alue-hallintoviraston asiantuntija-arviossa.
4.5.2.	Pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittaminen	Väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamista kehitetään yhdessä muiden viranomaisten ja tarvittavien tahojen kanssa. Toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamisen kehittäminen, väestönsuojelun yhteis-työryhmässä käsiteltävät asiakokonaisuudet sekä toiminnan ja suunnitelmien yhteen-sovittaminen yhteistyöalueella vaatii huomattavaa suunnittelutyötä, joka edellyttää henkilötyövuosia. Henkilöresurssit eivät ole tällä hetkellä riittävät näiden lakisääteisten tehtävien hoitamiseen.
4.5.3.	Hyvinvointialueen väestönsuojeluorganisaatio	Väestönsuojeluorganisaatiossa on kehittämistarpeita erityisesti materiaalisessa varau-tumisessa ja kalustossa. Lisäksi kehittämistarpeita on vapaaehtoisten, kuten pelas-tuskoirakoiden hyödyntämisessä, varustamisessa ja tukemisessa. Väestönsuojeluorganisaation kehittämisellä parannetaan toimintakykyä poikkeusolojen toimintaympäristössä sekä poikkeusolojen vaativissa erityistehtävissä ja luodaan pa-remmat edellytykset suojata väestöä kaikissa turvallisuustilanteissa. Kehittäminen edellyttää suunnittelua, hankintoja sekä muita etukäteisvalmisteluja. Taloudelliset re-surssit ja henkilöresurssit eivät ole tällä hetkellä riittävät väestönsuojeluorganisaation kehittämiseen lain edellyttämälle tasolle.
4.5.4.	Väestönsuojelutehtäviin tarvittavan henkilöstön varaaminen	Tarkastellaan väestönsuojelumuodostelmiin ja niiden tukitehtäviin kuuluvan henkilös-tön määrää, kuten yhteistyöryitysten henkilöstöä, jotta väestönsuojelutehtäviin tarvit-tava henkilöstö on paremmin käytettävissä poikkeusoloissa. Henkilöstön varausesitys-ten laatiminen edellyttää henkilöresurssia, jotka eivät ole tällä hetkellä riittävät näiden lakisääteisten tehtävien hoitamiseen.
4.5.5.	Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön koulutustarve	Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön koulutusta on lisättävä huomattavasti ja pitkäkestoisesti. Koulutuksella parannetaan toimintakykyä poikkeusolojen toimintaym-päristössä sekä poikkeusolojen vaativissa erityistehtävissä ja luodaan paremmat edel-lytykset suojata väestöä kaikissa turvallisuustilanteissa. Taloudelliset resurssit ja hen-kilöresurssit eivät ole tällä hetkellä riittävät väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön kouluttamiseen.
4.5.6.	Poikkeusolojen johtamisedellytysten varmistaminen	Poikkeusolojen johtamisedellytysten kehittämisellä parannetaan toimintakykyä poik-keusolojen toimintaympäristössä sekä poikkeusolojen vaativissa erityistehtävissä ja luodaan paremmat edellytykset suojata väestöä kaikissa turvallisuustilanteissa. Joh-tamisedellytyksiä on kehitettävä erityisesti johtamiseen tarvittavan materiaalin sekä liikuteltavien johtamisjärjestelyjen osalta. Kehittäminen edellyttää suunnittelua, hankin-toja sekä muita etukäteisvalmisteluja. Taloudelliset resurssit ja henkilöresurssit eivät ole tällä hetkellä riittävät poikkeusolojen johtamisedellytysten kehittämiseen.
4.5.7.	Kuntien kanssa tehtävä yhteistyö	Yhteistyö kuntien kanssa on välttämätöntä huolimatta siitä, että kyseessä ei ole laki-sääteinen tehtävä.

37

38

39

40

41

42

43

44

45

--	--	--	--